

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
PRZED KRZYWDZENIEM
W TARNOWSKIEJ BURSIE SZKOLNEJ
(wersja skrócona)**

Wrzesień 2026 r

WSTĘP

Najważniejszą zasadą obowiązującą w Tarnowskiej Bursie Szkolnej jest działanie dla dobra wychowanka, z poszanowaniem jego godności, praw i bezpieczeństwa. Każdy wychowanek ma prawo do ochrony przed przemocą, krzywdzeniem, wykorzystywaniem i dyskryminacją. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec małoletnich jakiejkolwiek formy przemocy. Standardy obowiązują wszystkich pracowników bursy oraz osoby współpracujące z placówką, w tym wolontariuszy, praktykantów, stażystów i osoby wykonujące usługi na jej terenie.

1. CO OZNACZA KRZYWDZENIE?

Krzywdzenie małoletniego to każde działanie lub zaniechanie, które narusza jego bezpieczeństwo, godność lub dobro. Może to być w szczególności:

- **przemoc fizyczna** – bicie, popychanie, kopanie, szarpanie, duszenie lub zadawanie bólu;
- **przemoc psychiczna i emocjonalna** – wyśmiewanie, poniżanie, zastraszanie, wyzywanie, upokarzanie lub ciągłe krytykowanie;
- **zaniedbywanie** – niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, w tym potrzeby bezpieczeństwa, opieki, jedzenia czy pomocy medycznej;
- **przemoc seksualna** – wszelkie zachowania o charakterze seksualnym wobec małoletniego;
- **cyberprzemoc** – krzywdzenie za pośrednictwem Internetu, telefonu lub innych urządzeń cyfrowych;
- **przemoc ekonomiczna** – pozbawianie dziecka środków niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania i rozwoju.

2. JAK POWINIEN ZACHOWYWAĆ SIĘ PERSONEL?

Pracownicy bursy mają obowiązek:

- traktować każdego wychowanka z szacunkiem i sprawiedliwie;
- dbać o bezpieczeństwo i dobro wychowanków;
- respektować ich godność, prywatność i granice;
- dostosowywać sposób komunikacji i podejmowane działania do wieku i potrzeb wychowanka;
- reagować na przemoc i inne zachowania zagrażające bezpieczeństwu;
- zachowywać poufność informacji dotyczących wychowanków;
- korzystać z kontaktów z wychowankami przede wszystkim w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych.

Niedopuszczalne jest:

- bicie, popychanie, szarpanie lub inne formy przemocy fizycznej;
- grożenie, wyzywanie, poniżanie, ośmieszanie i zastraszanie;
- zachowania o charakterze seksualnym w stosunku do wychowanka;
- wykorzystywanie przewagi dorosłego nad małoletnim;

- faworyzowanie wybranych wychowanków;
- ujawnianie informacji o wychowanku osobom nieuprawnionym;
- proponowanie wychowankom alkoholu, papierosów, narkotyków lub innych środków psychoaktywnych;
- nawiązywanie prywatnych, nieuzasadnionych kontaktów z wychowankami poza bursą;
- zapraszanie wychowanków do prywatnego miejsca zamieszkania pracownika.

Kontakt fizyczny z wychowankiem jest dopuszczalny wyłącznie w sytuacjach uzasadnionych bezpieczeństwem, udzielaniem pomocy lub koniecznością zapobieżenia zagrożeniu.

3. BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY WYCHOWANKAMI

Każdy wychowanek powinien traktować innych z szacunkiem i respektować ich godność, prywatność oraz prawo do odpoczynku.

Zabronione jest:

- stosowanie przemocy fizycznej lub psychicznej;
- zastraszanie, grożenie, wyśmiewanie i upokarzanie;
- używanie wobec innych wulgarnych lub obraźliwych słów i gestów;
- naruszanie prywatności innych osób;
- nagrywanie, fotografowanie lub rozpowszechnianie wizerunku innych bez ich zgody;
- zachowania o charakterze seksualnym lub obraźliwe komentarze dotyczące wyglądu i seksualności;
- proponowanie lub udostępnianie alkoholu, papierosów, narkotyków i innych niedozwolonych substancji;
- przebywanie w cudzym pokoju podczas ciszy nocnej bez uzasadnienia;
- wspólne spanie w jednym łóżku lub łączenie łóżek.

4. CO ZROBIĆ, GDY DOCHODZI DO KRZYWDZENIA?

Każdy wychowanek, który:

- doświadcza przemocy,
- jest świadkiem przemocy,
- podejrzewa, że ktoś jest krzywdzony,

powinien zgłosić to pracownikowi bursy, wychowawcy, pedagogowi lub dyrektorowi.

Zgłoszenie zostanie potraktowane poważnie. Pracownik ma obowiązek podjąć odpowiednie działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa wychowanka. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia należy niezwłocznie wezwać pomoc.

5. JAK BURSA REAGUJE NA ZGŁOSZENIE?

Po otrzymaniu informacji o możliwym krzywdzeniu bursa:

1. zapewnia wychowankowi bezpieczeństwo;
2. analizuje sytuację i zbiera niezbędne informacje;
3. dokumentuje podjęte działania;
4. w razie potrzeby powołuje zespół ds. procedury postępowania w przypadku krzywdzenia;
5. zapewnia wychowankowi odpowiednią pomoc psychologiczną, pedagogiczną lub inną;
6. w zależności od sytuacji kontaktuje się z opiekunami;
7. w przypadku poważnego zagrożenia zawiadamia odpowiednie służby lub instytucje, w szczególności Policję, sąd rodzinny lub pomoc społeczną.

Jeżeli podejrzanym o krzywdzenie jest pracownik bursy, sprawa jest wyjaśniana przez dyrektora zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jeżeli podejrzanym o krzywdzenie jest dyrektor, zgłoszenie kierowane jest do organu prowadzącego placówkę.

6. WSPARCIE DLA SKRZYWDZONEGO WYCHOWANKA

W przypadku potwierdzenia lub podejrzenia krzywdzenia wychowanek może otrzymać indywidualne wsparcie. Zespół ds. procedury postępowania w przypadku krzywdzenia ustala:

- jakiej pomocy potrzebuje wychowanek;
- jakie działania należy podjąć;
- kto będzie odpowiedzialny za udzielanie pomocy;
- sposób monitorowania sytuacji wychowanka.

Wsparcie jest dostosowywane do wieku, potrzeb i sytuacji konkretnej osoby.

7. BEZPIECZNY INTERNET

Bursa podejmuje działania mające na celu zapewnienie wychowankom bezpiecznego korzystania z Internetu. W szczególności:

- sieć i urządzenia powinny być zabezpieczone przed niebezpiecznymi treściami;
- oprogramowanie zabezpieczające jest aktualizowane;
- wychowankowie są informowani o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu;
- należy reagować na cyberprzemoc, niebezpieczne treści i inne zagrożenia w sieci.

Wychowankowie powinni pamiętać, aby:

- chronić swoje hasła i dane;
- nie udostępniać wrażliwych informacji osobom nieznanym;
- nie publikować zdjęć i nagrań innych osób bez ich zgody;
- zgłaszać cyberprzemoc i niebezpieczne treści pracownikom bursy.

8. OCHONA WIZERUNKU I DANYCH OSOBOWYCH

Bursa chroni dane osobowe i wizerunek wychowanków. Zdjęcia i nagrania mogą być wykonywane i wykorzystywane zgodnie z obowiązującymi zasadami oraz uzyskanymi zgodami.

Niedopuszczalne jest:

- publikowanie informacji wrażliwych dotyczących wychowanka;
- wykorzystywanie jego wizerunku w sposób poniżający lub ośmieszający;
- udostępnianie danych wychowanka osobom nieuprawnionym;
- wykonywanie i rozpowszechnianie zdjęć lub nagrań wychowanka bez wymaganej zgody.

Jeżeli wychowanek lub jego opiekun nie wyraża zgody na utrwalanie wizerunku, decyzja ta jest respektowana.

9. BEZPIECZNA REKRUTACJA PERSONELU

Przed dopuszczeniem osoby do pracy z małoletnimi bursa dokonuje wymaganej prawem weryfikacji, w szczególności sprawdza:

- kwalifikacje i doświadczenie;
- niekaralność;
- informacje w odpowiednich rejestrach dotyczących osób skazanych za przestępstwa przeciwko małoletnim;
- w przypadku osób z zagranicy – wymagane informacje z właściwych rejestrów lub odpowiednie oświadczenia.

Celem rekrutacji jest zapewnienie, aby osoby pracujące z wychowankami były odpowiednio przygotowane i dawały gwarancję bezpieczeństwa.

10. MONITOROWANIE STANDARDÓW

Bursa regularnie sprawdza, czy Standardy Ochrony Małoletnich są przestrzegane. Co najmniej raz w roku analizowane są:

- zgłoszenia i sytuacje związane z bezpieczeństwem wychowanków;
- przestrzeganie zasad przez pracowników;
- potrzeby zmian i uzupełnień Standardów;
- w razie potrzeby dokument jest aktualizowany.

11. WAŻNE – PAMIĘTAJ!

Masz prawo czuć się bezpiecznie w bursie.

Masz prawo powiedzieć „NIE”, jeśli ktoś przekracza Twoje granice.

Masz prawo zgłosić przemoc lub inne niebezpieczne zachowanie.

Nie musisz radzić sobie sam/sama.

Jeżeli coś Cię niepokoi, powiedz o tym wychowawcy, pedagogowi, dyrektorowi lub innemu pracownikowi, któremu ufasz. Każde zgłoszenie dotyczące bezpieczeństwa wychowanka powinno zostać potraktowane poważnie i z zachowaniem poufności. Pełna wersja Standardów Ochrony Małoletnich jest dostępna na stronie internetowej oraz w siedzibie Tarnowskiej Bursy Szkolnej.

Ważne numery:

- **116 111** – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży
- **800 120 002** – Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”
- **112** – w nagłych sytuacjach